

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Bibliotēkas praktiskā darbība pilsoniskās līdzdalības veicināšanai vietējā kopienā un ārpus tās

Rolands Ozols

Kvalitātes novērtēšanas departamenta direktors

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Šodien

1. Bibliotēka no
izglītības skatu
punkta

2. Pilsoniskums,
pilsoniskā
audzināšana,
pilsoniskā
līdzdalība

3. Pilsoniskums,
pilsoniskā
līdzdalība un
bibliotēka

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Bibliotēka un bibliotekārs

Jebkuru domu, darbību, lietu vai procesu par lielu vai mazu, nozīmīgu vai nenozīmīgu, iespējamu vai neiespējamu, jēgpilnu vai bezjēdzīgu padara cilvēks pats.

Ja Tev kaut kas liekas maznozīmīgs vai neiespējams, padomā, kādēļ Tu to padari par maznozīmīgu vai neiespējamu, un, ja vēlies, lai tas būtu nozīmīgs vai iespējams, dari kaut ko savu iespēju robežās!

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Bibliotēka no izglītības skatu punkta

- Mūžizglītības jeb mūžmācīšanās instruments dzīves meistarībai
- Kultūras izpratnes un izpausmes veidotāji
- Iespēja attīstīt informācijpratību, medijpratību un visu veidu domāšanas prasmes (kritiskā, analītiskā, radošā utt.)
- Reālas dzīves vide, kura sniedz iespēju strādāt ārpus mācību kabineta
- Sniedz iespēju apgūt pašvadītu mācīšanos
- Drošības apsvērumi
- Pilsoniskuma, nacionālās identitātes veidotāji

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Pilsoniskums

Pilsoniskums ir domāšanas, attieksmju un rīcības kopums, kas nosaka: a) cilvēka cieņpilnu un tolerantu izturēšanos pret citiem cilvēkiem ārpus ģimenes un draugu loka; b) piederības sajūtu grupai, kopienai un valstij; c) izpratni par savas rīcības ietekmi uz citiem; d) solidaritāti un sadarbību ar citiem; e) gatavību un spēju uzņemties atbildību par sevi, citiem, valsti un dabu; f) gatavību un spēju izrādīt pašiniciatīvu kopīgu mērķu sasniegšanai.

/IKVD, 2020/

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Pilsoniskā audzināšana

Pilsoniskā audzināšana ir mērķtiecīgi organizēta neatņemama mācību un audzināšanas procesa sastāvdaļa, kurā tiek veicināta izglītojamo tikumiskā attīstība, kā arī atbildības, vērtību un attieksmju veidošanās aktīvai darbībai un līdzdalībai sabiedrības dzīvē.

Pilsoniskās audzināšanas procesā attīstās izglītojamo: a) pašapziņa; b) cieņa un lojalitāte pret valsti; c) mīlestība pret savu dzimteni un kultūras mantojumu; d) tolerance pret pastāvošajām kultūru un citām dažādībām; e) vērtību sistēma un tikumi

/IKVD, 2020/

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Pilsoniskā līdzdalība

Pilsoniskā līdzdalība ir darbība sabiedrības labā, interešu aizstāvība un sabiedrības iesaistīšanās pašvaldības, valsts un ES politikas procesos, kas ir demokrātijas pamats. Pilsonisko līdzdalību realizē, iesaistoties dažādās organizācijās, politiskās partijās, piedaloties vēlēšanās, sapulcēs, gājienos un piketos, veicot brīvprātīgo darbu un ziedojot u.c.

/VISC, 2018; IKVD, 2020/

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Pilsoniskā audzināšanas un pilsoniskās līdzdalības struktūrmodelis

/Ozols, 2018/

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Pilsoniskums, pilsoniskā līdzdalība un bibliotēka

1. Bibliotēka ir vieta, kur apgūt informācijpratību un medijpratību, lai tas sekmētu demokrātiskas sabiedrības veidošanos.
2. Bibliotēka ir vieta, kurā bērni un jaunieši var iepazīt un apgūt valsts kultūras mantojumu, apgūt pašvadītu mācīšanos, atrodoties drošā vidē pedagoga vadībā, kā arī prasmi uzvesties ārpus ierastās vides.
3. Bibliotēka ir vieta, kurā pieaugušie var iepazīt aktuālos sabiedrības un valsts notikumus, izprast pilsoniskās līdzdalības iespējas.
4. Bibliotēkai ir un var būt izšķiroša nozīme digitālās pratības apguvei tuvākajos gados.
5. Bibliotēka ir kopienas satikšanās un piederības sajūtas veidošanās iespēja.
6. Bibliotekārs ir cilvēks, kurš veido cilvēku izpratni par valsts seju tikpat lielā mērā, cik jebkurš vadītājs.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

- ▣ Izglītības kvalitātes valsts dienests
- ▣ Smilšu iela 7, Rīga, LV-1050.
- ▣ Tālr.: +371 67222504,
- ▣ e-pasts: ikvd@ikvd.gov.lv,
- ▣ www.ikvd.gov.lv